

hij de gebruiken een weinig. Het was een aanzienlijk, rijk intérieur, en de gastheer ontving hem met groote beleefdheid. Bauer bleef den geheelen dag daar, hoorde de vrouwen en meisjes lachen achter de harem „shaknisir”'s, at zoete confituren meê en rookte welriekende cigarettten gedurende de muziekuitvoeringen en andere amusemenen, tot laat in den avond; toen hij echter door die vrij afgelegen buurt naar zijn hôtél wilde gaan, liet zijn gastheer hem dit niet toe dan op voorwaarde, dat hij vergezeld zou worden door een zijner slaven, een robusten neger, voorzien van een lantaarn.

Is dit incident, dat fantaisistiesch schijnt, maar toch volkomen waar is, niet een mooi staaltje van Oostersche voorkomenheid jegens een onbekenden Christen-hond?

Het is jammer dat Bauer niet dergelijke kleine bijzonderheden altijd heeft geteekend in woorden, want hij heeft een persoonlijk talent van schrijven, van in enkele, goedgevoelde woorden, even juist op hun plaats gezet als zijn lijnen of toetsen, een geheele wereld voor den geest te roepen. Vroeger citeerde ik in *De Gids* een korte beschrijving van Caïro, die ik zoo compleet vind dat ik ze hier nog eens aanhalen wil; Bauer was juist aangekomen in de stad van Saladin, en deze voor het eerst ziende op een afstand, schreef hij mij: „... daarna, in galop de Mochattam beklommen, die ongeveer 400 meter hoog is. 't Uitzicht dat je daar hebt over de stad en de woestijn is overweldigend. Hier houdt de schilderkunst op, en is ieder procédé onmachtig dat terug te geven. Een halve wereld ligt aan mijn voeten! In de diepte de honderden koepels en minaretten van de Mamelukken en de Khalifen, in 't midden de citadel met de enorme moskee; daarachter de stad, verder de Nijl en nog verder de Pyramiden en de woestijn. Een uitgestrektheid die je duizelen doet. Mooier gezicht op de wereld kan er haast niet bestaan. 't Is of een tooverstaf dat fata-morgana te voorschijn riep!...”

En ook het fragment van een anderen brief is belangrijk, omdat het geheel zijn individueele opvatting aantoon, en veel bijdraagt om deze te doen begrijpen:

„Die stille buurten, waar in nauwe kronkelende straatjes de houten verval- len huizen in hun bonte kleuren tegen elkander leunen en de uitstekende balcon met de tralie-venstertjes groote schaduw geven op den grond; en schel schijnt de zon soms op een deur die licht groen of rose is geverfd, of op een hel rooden muur of een licht blauwen, en telkens denk je dat Aladin met zijn slavenstoet uit zoo'n deurtje zal verschijnen om zijn schatten te gaan leggen voor de voeten van den Sultan, of dat een troep ennuchen in schitterende kleeding je voort zullen jagen en de straat schoon vegen zullen, want de prinses Badoura nadert in haar draagkoets, tusschen een drom van slavinnen om naar het bad te gaan. En in een klein winkeltje zit de Persische prins te wachten op de ontrouwe Odaliske van Haroun al Raschid. 't Is vreemd, maar ik kan mij de Duizend en één Nacht niet anders voorstellen dan gebeurd in Turksche straten. De Moorsche witte gebouwen lijken nu niet zoo vol illusie als die der arme, vervallen Turksche steden. Ik neem dan ook bijna niets dan typen, de verschillende kostuums en allerlei Oostersche mooie zaken waar ik later die stille straatjes meê bevolken zal, Om